

Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság
Bhar.70/2008/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2009. évi november hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt vádlott neve ellen indult büntető ügyben a Zala Megyei Bíróság 2008. évi július hó 1. napján kihirdetett Bf.297/2008/3. számú **ítéletét helybenhagyja.**

I n d o k o l á s :

A Keszthelyi Városi Bíróság a 2008. április 24. napján kihirdetett 9.B.189/2007/11. számú ítéletében a vádlottat a rágalmazás vétségének vádja alól felmentette és megállapította, hogy az addig felmerült bűnügyi költségét a magánvádló viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen a magánvádló és képviselője a vádlott felmentése miatt, bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentettek be fellebbezést.

A másodfokon eljáró Zala Megyei Bíróság 2008. július 1. napján kihirdetett Bf.297/2008/3. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 179.§ /1/ bekezdésébe ütköző rágalmazás vétségében, emiatt egy évre próbára bocsátotta. Kötelezte magánvádló részére az addig felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott és védője a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, felmentésért jelentettek be fellebbezést a harmadfokú bírósághoz.

A vádlott védője az ítéltábla nyilvános ülésén elhangzott perbeszédében az elsőfokú bíróság döntésével egyetértve kiemelte, hogy téves a megyei bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy a vádlott által tett kijelentések tartalmuknál fogva nem tartoztak a

kapcsolattartás kérdéséhez. A vádlott hivatalos eljárásban, a titoktartásra kötelezett szakértő kérdésére őszintén elmondta, hogy miért ellenzi a gyermeke és a magánvádló közti kapcsolattartást. A gyámhatóság által felkért pszichológus szakértőnek az volt a feladata, hogy a vizsgált személy gondolatait, szorongását, realitás érzékét tisztázza, de a szakértő csak akkor tud a szülőről véleményt mondani, ha az ügyfél őszintén megnyílik előtte. A vádlott ezt tette, emiatt adott róla a szakértő negatív értékelést, véleményében gyanakvónak ítélte védencét, aki társadalomra veszélyesség hiányában bűncselekményt nem valósított meg, ezért a vádlott felmentését és a bünyügyi költség viselésére vonatkozó kötelezés megváltoztatását kérte.

A magánvádló jogi képviselője a harmadfokú eljárás nyilvános ülésén hangsúlyozta, hogy a vádlott a szakértő előtt a vizsgálat céljához nem tartozó hamis tényeket állított, amelyek a magánvádló becsületének csorbítására alkalmasak voltak, a kapcsolattartással nem álltak összefüggésben. A becsmérő tényállítások miatt a vádlott bűnösségének megállapításával egyetértett és a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A magánvádló a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A vádlott csatlakozott védőjéhez és a bűncselekmény alóli felmentését kérte. Szerinte a volt férje provokálja ezeket a gyámhatósági és bírósági ügyeket.

A vádlott és védőjének fellebbezése nem alapos.

Az ítéletábra a bejelentett fellebbezések alapján Zala Megyei Bíróság ítéletét az azt megelőző első-és másodfokú bírósági eljárásokkal együtt bírálta felül a Be. 387. § (1) bekezdése szerint. Ennek során megállapította, hogy az eljáró bíróságok büntetőeljárás szabálysértést nem vétettek. Az ellentétes első és másodfokú döntések miatt megnyílt a fellebbezés lehetősége az ítéletábrához, a és a harmadfokú eljárásban az ügy érdemi felülvizsgálatának eljárásjogi akadály a nem volt. Az első fokú bíróság az ügyet felderítette, a másodfokú bíróság határozatát változtatás nélkül erre a tényállásra alapította. Az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüket teljesítették.

A Be. 388. § /1/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően a harmadfokú felülbírálat során is irányadó, a másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényállásból a megyei bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére a szakértő előtt tett valótlan tényállításokat tartalmazó kijelentései miatt, és nem tévedett annak jogi indokolásában sem.

A vád tárgyává tett bűncselekmény vádja alól az első fokú bíróság bűncselekmény hiányában mentette fel a vádlottat, az ítéletben kifejtett jogi álláspontja szerint a

vádlott jogszerű eljárásban, a pszichológus szakértői vizsgálat során közölte véleményét, az ügyfelet megillető jogát gyakorolta, annak kereteit nem lépte túl. Mivel a pszichológus szakértőnek megfelelő rálátással kell rendelkeznie az ügyfél személyiség jegyeiről, körülményeiről a döntésformáló szakértői véleménye kialakításában, a vádlott szakértő előtt tett kijelentéseivel a társadalomra veszélyesség elemét nem valósította meg, cselekménye ezért nem bűncselekmény.

A megyei bíróság ettől ellentétes döntésekor vizsgálta, hogy a vádlott ügyfélként, a vádlottra erkölcsileg és jogilag terhelő kijelentései a gyermeknevelési alkalmasság kérdésének tisztázását segítették-e, vagy az ügghöz nem tartozó, szükségtelen közlések voltak.

A másodfokú bíróság ennek értékelésekor helyesen állapította meg, hogy a vádlott becsület csorbítására alkalmas tényállításai a közös gyermekkel való apai kapcsolattartás tisztázásához szükségtelenek voltak, tartalmuknál fogva nem tartoztak a vonatkozó gyámhatósági eljárás körébe. Ennél fogva a vádlott magatartása társadalomra veszélyessége miatt jogellenes, és bűncselekményt valósított meg.

Az ítéletábra a megyei bírósággal egyetértve hangsúlyozza, hogy a becsületsértés vagy a rágalmozás jogellenességét kizárja a hatóság előtt folyamatban levő ügyben szóban, vagy írásban az ügy tárgyra, az ügy elbírálása érdekében szükséges keretben tett nyilatkozat. Nyilvánvaló azonban az is, hogy az ügyfeleket megillető jogok gyakorlása, a tényfeltárás kötelezettsége, nem jogosítja fel az ügyben szereplő személyeket bármilyen, a becsület csorbítására egyébként alkalmas, valótlan tényközlésekre.

Az is kétségtelen a jelen ügyben megállapított tényállás szerint, hogy a vádlott sérelmezett kijelentései 2007. május 22. napján, a Keszthelyi Városi Gyámhivatal által kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő előtt hangzottak el, és a vádlott pszichológiai vizsgálatával, szülői alkalmasságának megállapításával voltak kapcsolatosak. A vizsgálatához tartozó beszélgetés során a vádlott kitért arra, hogyan alakultak a személyes kapcsolatai, a magánvádolóval fennállt élettársi viszonyuk, foglalkozott a gyermekük közös nevelése során megélt élményeivel, a láthatás során az apa magatartásából adódó félelmeivel. Ennek során hangzott el, hogy magánvádoló „lehet, hogy odacsapta” a gyermekét, aminek háttérében az állt, hogy a magánvádoló előző házasságából született gyermeke halálával kapcsolatban államigazgatási eljárást folytattak. Kijelentette azt is, hogy a magánvádlót minden munkahelyéről kirakták, megbízhatatlan, munkáltatóját meglopta. A tényleges helyzet szerint azonban a magánvádoló munkaviszonya közös megegyezéssel szűnt meg, a M. C. Rt-től évente 100 kg cukor természetbeni juttatásában részesült. Az elhangzottakat a szakértői vélemény részeként a gyámhivatal 60343/2007. számú ügyében az arra jogosultak megismerhették.

Az ítélőtábla egyetértett a védelemnek azzal az álláspontjával, hogy a szakértői vizsgálathoz tartozó, a gyermekekük testi-értelmi fejlődésének veszélyeztetését feltűváltott őszinte véleménye az apáról azt szolgálta, hogy a pszichológus a személyiségét felmérje, és negatív nyilatkozatainak az a része, amely az apa gyermekéhez fűződő magatartásával kapcsolatosan még ha túlzó is, nem lehet büntetőeljárás tárgya. Az ugyanis azt szolgálta, hogy feltárja a szakértő, miért ellenzi a fél a kapcsolattartást, nélkülözi a társadalomra veszélyességet. Más a megítélése azoknak a tényállításoknak, amely az apát emberöléssel hozta összefüggésbe, illetve állítólagos lopását, munkahelyi megbízhatatlanságát tényszerűen tartalmazza. A vádlott szakértő felé tett közlésének ez a része, amelyet a gyámhatósági eljárásban résztvevők is megismerhettek, jogellenes volt, és tartalmánál fogva a magánvádló emberi megítélését lealacsonyította.

Az ilyen, pletykán és saját következtetésen alapuló önkényes tényközlés nem tekinthető az ügy tisztázását elősegítő véleménynek, a használt kifejezésekkel csak a magánvádlónak akart ártani, kiragadva olyan momentumokat az életéből, amelyekről úgy gondolta, hogy negatív értékképletét alátámaszthatja. A gyermekelhelyezés és láthatás körében a hatóság felé azt közvetítette, hogy a magánvádló bűnöző, emiatt a magánvádlónak kellett az egyoldalú tényállítását megcáfolnia.

Mindezek alapján az ítélőtábla azt állapította meg, hogy a magánvádló fenti bűnös tevékenységére vonatkozó tényközlések a pszichológus szakértő véleményének kialakításához, közvetve a gyámhatóság tájékoztatásához nem voltak szükségesek. A magánvádlóra tett hamis, tényekkel alá nem támasztott, negatív értelmű becsmérő tényállítás megtételére a vádlottat, mint ügyfelet megillető jogi védelem nem terjed ki, szükségtelenül hangzottak el, és jogellenesek voltak, tehát az a Btk. 10. §-a szerint társadalomra veszélyes magatartás, amellyel bűncselekményt követett el.

A kifejtetteknek megfelelően az ítélőtábla a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta, és másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397.§ alapján helybenhagyta.

Győr, 2009. évi november hó 24. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ezzel a végzéssel a Zala Megyei Bíróság 2008. július 1. napján kelt Bf.297/2008/3. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

G y ő r , 2009. évi november hó 24. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

kiadó: